

Die zomer met Jente

tekst:

Enne Koens

Luitingh-Sijthoff 2019 - € 15,99 - ISBN 978 90 245 8406 2

MET
vlag EN
wimpel
2020

Groep
7-8 (NL)
Leerjaar
5-6 (B)
Trefwoorden
vakantie,
vriendschap,
verhuizen

Tegen haar zin verhuist Marie naar een nieuwbouwwijk zo'n 150 km verderop. Ze mist Zoë, haar BB en BZ (Beste Buurmeisje en Beste Zus) verschrikkelijk. Gelukkig leert ze al op haar eerste dag na de verhuizing een nieuwe vriendin kennen: Jente. In de zomervakantie trekken ze iedere dag samen op: zwemmen, bij elkaar slapen, rondhangen in een bouwput en Donald Duckjes lezen in hun eigen kuil. Met Jente zijn de dagen vol avontuur. Maar soms kan ze ook ineens driftig zijn en gemene dingen zeggen. Marie weet niet goed wat ze met deze vriendschap aan moet en er komen al gauw deukjes in hun vriendschap.

1 Vooraf

Toon het boek en lees auteur, titel en de samenvatting op de achterkant voor. Lees daarna de proloog, waarin meteen veel spanning wordt opgewekt en vragen worden opgeroepen over wat komen gaat.

- Wie spelen er een rol in dit stukje?
- Waar speelt het verhaal zich af?
- Wat zijn de meisjes aan het doen en hebben ze daar allebei zin in?
- Heb je zelf wel eens meegemaakt dat je uitgedaagd werd om iets te doen wat je eigenlijk niet durfde? Hoe was dat? Wat deed je toen?

- Wat leid je af uit deze zinnen: 'Drie maanden geleden leek een eeuwigheid geleden. Als een wit binnenmeisje kwam ik hier aan. Toen hoefde ik nog niets te durven, want toen kende ik Jente nog niet.'
- Krijg je zin in dit verhaal?
- Wat voor soort verhaal denk je dat het gaat worden?

Het boek bestaat uit 27 hoofdstukken en kan in 14 sessies worden voorgelezen. ►

2 Gedichten

Die zomer met Jente bevat naast de proloog drie delen. In het eerste deel maken we kennis met De Banaanlaan, de nieuwe straat waar Marie komt te wonen. We ervaren hoe het voor haar is om te verhuizen, wat ze achter laat en hoe ze Jente leert kennen. In het tweede deel ontdekt Marie wat vriendschap kan betekenen. In het derde deel gaat ze weer naar school en komt het verhaal tot een ontknoping.

Elk deel wordt voorafgegaan door een gedicht, waarin vooruit- of teruggekeken wordt. Het laatste deel wordt afgesloten met een gedicht waarin een eindconclusie wordt getrokken.

Lees het eerste gedicht voor en geef de leerlingen ruimte voor reacties.

- Wat is het onderwerp van dit gedicht? (Het ontstaan van een nieuwbouwwijk)
- Welke beelden roept dit gedicht bij je op?
- Wat zou de bedoeling van de schrijver zijn, dat ze met dit gedicht begint?
- Er staan meer gedichten in het boek, en ze zijn allemaal gedrukt op geel papier. Zou dat een speciale reden kunnen hebben?
- Wie wil het tweede en derde gedicht voordragen, voordat we deel 2 en 3 lezen?

Draag zelf het laatste gedicht voor.

3 Heimwee

Marie verhuist naar een nieuwbouwwijk en heeft vreselijke heimwee. 'Heimwee zat overal. Het kleurde de stoepstenen en de dakpannen, het kroop door mijn armen, kneep mijn keel dicht en vulde mijn maag. Ik had al dagen geen honger.' (p. 16)

- Heb je ook wel eens heimwee gehad?
- Wanneer was dat?
- Hoe voelde jij je toen?
- Hoe voelt Marie zich?

Stel je voor dat jij zou moeten verhuizen naar een nieuwbouwwijk 150 kilometer verderop.

- Hoe zou je dat vinden?
- Wat zou je gaan missen?
- Zou je er tegenop zien? Schrijf een kort dagboekverhaal; je hebt net van je ouders gehoord dat jullie aan het begin van de zomervakantie gaan verhuizen naar een nieuwbouwwijk ver uit de buurt.

4 Vriendschap

Marie wil niet verhuizen, ze wil haar Beste Buurmeisje (BB) en haar Bijna Zus (BZ) niet missen. Dit kan de start zijn van een verken- nend gesprek over vriendschap. Houd rekening met de kinderen van wie je weet dat ze moeite hebben met vriendschappen. Laat de kinderen kort vertellen over hun eigen vriendschappen.

- Wat doe je met vrienden en vriendinnen?
- Kun je verschillende vrienden hebben?

- Wanneer noem je iemand een vriend?
- Kunnen vrienden geheimen voor elkaar hebben?
- Hoe ontstaat vriendschap?
- Wanneer ben je een goede vriend of vriendin?
- Kan vriendschap ophouden te bestaan?
- Heeft iedereen vrienden nodig?
- Kun je meer dan één Beste Vriend of Vriendin hebben? ➤

5 Jente

Lees voor en verwoord tussentijds je gedachten bij de tekst.

In dit boek focussen we op de ontwikkeling van één personage: Jente.

- Wat voor meisje is Jente?

Dat is een belangrijke vraag in dit boek en Marie worstelt daarmee. Door op Jente te focussen, wordt Marie's worsteling met deze vriendschap extra duidelijk. Spreek bij de eerste scene op pagina 16 met de leerlingen af dat ze goed op Jente gaan letten.

- Hoe ziet ze eruit en hoe gedraagt ze zich?
 - Wordt zij de nieuwe vriendin van Marie?
-

Maak samen een mindmap waarin de typische kenmerken, gedragingen en karaktertrekken van Jente genoteerd worden.

Aan het eind van het eerste deel wordt de balans opgemaakt.

- Wat voor vriendin is Jente?
- Is ze een betrouwbare vriendin? Hoe weet je dat?
- Denk je dat het een blijvende vriendschap wordt tussen Marie en Jente?
- Welke aanwijzingen heb je voor jouw mening?
- Zou jij vriendin met haar willen zijn? Waarom wel, waarom niet?

6 Voorlezen

Enne Koens heeft een prettige schrijfstijl die zich kenmerkt door alledaags taalgebruik, korte zinnen en veel dialogen die ervoor zorgen dat het lijkt alsof je als lezer staat toe te kijken. Teksten die uitnodigen tot voorlezen zijn:

Pagina 16: Marie ziet Jente voor het eerst, ze wordt door haar woedende moeder naar binnen gesleurd. Laat een leerling voorlezen vanaf 'opeens' op pagina 16 tot halverwege pagina 17.

Pagina 23: De eerste onstuimige kennismaking tussen Marie en Jente, vanaf begin hoofdstuk 3 tot 'ze komt bij me spelen'.

Pagina 76: Marie en Jente raken het hondje van de buurvrouw kwijt op het bouwterrein, vanaf 'We namen Charley mee naar het bouwterrein' tot pagina 78 'We konden nu toch niet zomaar naar huis gaan?'

Kopieer de teksten voor de leerlingen en laat ze de tekst eerst voor zichzelf lezen, daarna lezen ze de tekst technisch hardop. Bespreek de stemming waarmee de dialogen worden uitgesproken: woedend, verontwaardigd, bezorgd. Kunnen de leerlingen dat met hun stem laten horen? De leerlingen lezen de tekst vervolgens hardop en letten daarbij goed op beleving, frasering en klemtoon. ➤

7 Na het lezen

Bespreek de volgende vragen met de leerlingen als het boek uit is. Het is de bedoeling dat deze vragen een gesprek op gang brengen waarbij de leerlingen hun leeservaring delen. Goede en foute antwoorden bestaan niet, neem de leerlingen serieus, geef ze het gevoel dat hun antwoord belangrijk is.

Bij het begin van dit boek zijn we gestart met het lezen van de proloog.

- Is je iets opgevallen bij de laatste bladzijdes?

Het boek eindigt ook met de proloog, alleen volgt er nog een extra stukje met de ontknoping.

- Welke bedoeling zou de schrijver hiermee hebben?

Lees zelf het laatste gedicht voor.

- Wat weten we nu zeker over de vriendschap tussen Marie en Jente?
- Kun je vertellen waarom de vriendschap niet werkte en voor altijd voorbij is?
- Heb jij ook wel eens meegemaakt dat een vriendschap voorbijging? Wil je daarover vertellen?

Aan het einde van de logeerpartij met Zoë denkt Marie: 'Natuurlijk zouden we elkaar niet en nooit vergeten, het missen zou wel slijten en het zou nooit meer worden zoals het was, want dat was voorbij.'

- Wat bedoelt Marie hiermee?
 - Hoe zou jij het vinden om een goede vriend of vriendin achter te laten als je verhuist of naar een andere school gaat?
(Leerlingen uit groep 8 gaan straks ook naar verschillende middelbare scholen)
-
- Zou je iemand aanraden om dit boek te gaan lezen?

8 Meer informatie

Een uitgebreid gesprek met Enne Koens over dit boek is te horen in een aflevering van De Grote Vriendelijke Podcast (www.degrotevriendelijkepodcast.nl / aflevering 12).

Colofon

© Stichting Lezen (2020)
Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek op school po (Stichting Lezen/Koninklijke Bibliotheek).

Auteur

Cisca van Hemert-Kopmels

Vormgeving

Judith Schoffelen &
Erik olde Hanhof

www.lezen.nl